

Óóó, máma Afrika!

Když vyslovíme „Afrika“, naskočí většině z nás obrázek pouště, savany, věčného sucha a nesnesitelného vedra, v němž dokáže přežít jen místní obyvatelstvo, lvi a nebezpečný hmyz.

Jedná se samozřejmě o stereotyp, protože tak obrovský kus Země přece nemůže být jednotvárně stejný.

Sever Afriky tvoří země, kterým se někdy říká Maghreb: Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye a pár dalších menších států. Obyvatelstvo těchto zemí je z větší části arabského původu, zbytek tvoří Berberové, Tuaregové (kočovné kmeny) a černí Afričané. Proto je kuchyně severní Afriky hodně ovlivněna kuchyní arabskou. V podstatě je tak těsně propojená s tradicemi a zvyky Blízkého východu, že se nedá s úplnou jistotou říct, kde leží tahle hranice.

Používá se tam hojně římský kmín (cumin), koriandr (plody i nať), kardamom a máta. Z luštěnin je velmi oblíbená cizrna a čočka. Ve střední, západní i východní černé Africe se s oblibou používají bylinky – tymián, zázvor, česnek. Ze surovin pak třeba fazole černé oko,

která z Afriky pochází, batáty, arašidy, kukuřice nebo jáhly.

Co všechny africké kuchyně spojuje, je láska k chilli. Pěstuje se tam mnoho druhů, včetně malých, velmi pálivých papriček, zvaných bird's eye. Tuto lásku s Afričany sdílím. Kapsaicin, hlavní složka chilli (alkaloid), je látka, která tlumí záněty, bolest (při vnějším použití třeba v mazání na klouby), a dokonce navozuje pocit blaha (vy, „závisláci“ na chilli, víte přesně, o čem mluvím).

Chilli papričky, tyto zářivé a nesmírně fotogenické kornoutky různých tvarů a velikostí, mají nejen protizánětlivé a antibakteriální účinky, nejen zrychlují krevní oběh a stimulují zažívání, ale kupodivu také napomáhají správné a rychlé termoregulaci. Když chilli v jídle pozřeme, přívalem vnitřního horka se nám otvírají póry a nakumulovaný žár proudí ven, čímž se teplota těla snižuje. Kromě protizánětlivého účinku je to jeden z hlavních důvodů, proč je chilli tak oblíbené na místech, kde bývá dlouhé a horké léto: v Africe, arabských zemích a Indii.

Marocká čočková polévka

(se skořicí a koriandrem)

Tuto polévku můžete uvařit z klasické zelené, nebo z červené čočky. Bude mít trochu jinou barvu a chuť, ale obě varianty jsou výborné. První varianta je sytější, druhá jemnější, prakticky nenadýmá a je vhodná i pro malé děti nebo kojící maminky.

Množství vody a koření je orientační – někdo má radši polévku pořádně hustou, jiný zase tekutější. A každý koření podle chuti.

V hrnci s tlustým dnem zahřejeme olivový olej a vhodíme římský kmín, koriandr a skořici. Vytvoříme tím takzvaný čons (viz Příklady do polévek na straně X).

Poté, co se koření rozvoní, přidáme na kostičky nakrájenou cibuli a mrkev a za občasného míchání opékáme dozlatova. Až poté vše zaprášíme kardamomem a mletou paprikou. Promícháme.

Dále se postup liší podle toho, jakou máme čočku. Červenou čočku můžeme rovnou nasypat do hrnce (má mnohem kratší dobu vaření a nemusí se namáčet). Zelenou alespoň na hodinu až dvě před vařením namočíme. Pak čočku přivedeme k varu v jiném hrnci se špetkou římského kmínu a 15–20 minut povaříme. Luštěninu přidáme i s vodou do základu.

Vodu doplníme podle toho, jak hustou polévku chceme mít. Promícháme, během vaření nesolíme.

Až je čočka uvařená, vyjmeme skořici a polévku rozmixujeme. Osolíme podle chuti, a pokud je potřeba, ještě přidáme vodu. Nakonec přidáme do hrnce polovinu nakrájeného koriandru a ještě pár minut povaříme.

Občas se stane, že je polévka moc řídká. Nezoufejte, rozmíchejte v troše studené vody 1–2 lžičce rýžové nebo kukuřičné mouky a nalijte do polévky. Dobře promíchejte. Jakmile začne polévka bublat, krásně se zahustí.

Na talíři polévku zdobíme čerstvým koriandrem nebo petrželkou a olivovým olejem.

⌚ 15–20 minut (červená čočka)

⌚ 30–40 minut (zelená čočka)

★ 4–6 porcí

- * 1 šálek čočky (červené, nebo zelené)
- * 2 cibule
- * 1 větší mrkev
- * olivový olej
- * 1 čl římského kmínu
- * 1 čl semínek koriandru
- * 5 cm dlouhý kousek celé skořice
- * 1–2 tobolky kardamomu (nebo špetka mletého)
- * 1 pl sladké mleté papriky
- * chilli paprička nebo kajenský pepř (nemusí být, ale milovníci chilli ocení)
- * svazek čerstvého koriandru (dá se použít i petrželka, ale chuť koriandru je nenahraditelná)

Good Karma tip:

Rýžovou mouku používám na zahuštění veškerých pokrmů, nejsou pak tak těžké jako s klasickou moukou. Navíc jsou pak bezlepkové, což v dnešní době mnozí ocení.

Hrášková polévka s citronovou kůrou a mátou

(svěží vánek v horkých dnech)

Tato polévka je inspirovaná spíše orientální kuchyní, nejedná se o původní recept. To ale neznamená, že byste si ji neměli vyzkoušet. Je osvěžující, má nádhernou barvu a kombinace máty a citronu vytváří nezvyklou a překvapivou chuť.

Za stálého míchání opečeme na olivovém oleji cibuli do změknutí. Přidáme hrášek, zalijeme vodou, osolíme a krátce povaříme (asi jen 5–6 minut od okamžiku varu). Rozmixujeme dohladka ponorným mixérem.

Ostrouháme kůru z bio citronu a vymačkáme šťávu.

Rozmixujeme nakrájenou nebo sušenou mátu, kokos, citronovou šťávu a kůru s trochou vody na pastu, kterou přidáme do polévky.

Dobře promícháme a dle potřeby dosolíme nebo dokyselíme. Již nevaříme.

Polévku podáváme teplou nebo studenou, ozdobenou plátkem citronu a lístky máty.

🕒 15–20 minut

★ 6–8 porcí

- * 1 kg hrášku (vyloupaného čerstvého nebo mraženého)
- * voda (v takovém množství, aby byl hrášek na dva prsty ponořený)
- * 1 bio citron
- * 1 menší svazek máty peprné (nebo 2 lžičky sušené marocké máty nana)
- * 2 lžičky strouhaného kokosu (lze vynechat)
- * 1 cibule
- * sůl
- * olivový olej

Good Karma tip:

Pokud máme mladý čerstvý hrášek, můžeme polévku udělat v raw variantě: cibuli nahradíme dvěma kusy jarní cibulky a všechny ingredience rozmixujeme. Dosolíme a pokapeme olivovým olejem. Polévku podáváme vychlazenou.

Marocká kapustová polévka s cizrnou

(kapustňačka, jak ji neznáte)

Cvičíte, aktivně sportujete, fyzicky pracujete, nebo se chystáte na dlouhý výlet?

Vrátili jste se ze zasněženého lesa, nebo vás zastihla po cestě bouřka?

Pak je tato hustá a voňavá polévka pro vás to pravé. Dodá vitamíny, minerály, obsahuje kvalitní bílkoviny a vlákninu, dobře zasytí a díky kombinaci koření na dlouhou dobu zahřeje.

V hrnci s tlustým dnem zahřejeme olivový olej a přidáme celé koření a zázvor. Chvilku opékáme, až se koření rozvoní. Přidáme cibuli nakrájenou na tenká půlkolečka. Až cibule zesklovatí, přidáme mleté koření, mrkev a petržel nakrájené na půlkolečka a rajčata. Chvilku všechno dusíme.

Přidáme na čtverečky nakrájenou kapustu i cizrnu a vývar. Podle potřeby přidáme vodu, osolíme a necháme pod pokličkou aspoň půl hodiny pomalu vařit.

Polévka by měla být dost hustá a lehce pikantní. Ke konci varu přidáme polovinu zelených bylinek, zbytek necháme na ozdobu.

Podáváme s čerstvou pitou nebo kouskem kváskového chleba.

🕒 35 minut

★ 6–8 porcí

- * ½ malé kapusty
- * 1 mrkev
- * 1 větší cibule
- * 1 velké rajče
(nebo půlka konzervy krájených rajčat)
- * 2 hrsti předem uvařené cizrny
- * vývar z uvařené cizrny
- * menší kousek skořice
- * asi 5 cm dlouhý kousek nadrobno nakrájeného zázvoru
- * 2–3 hřebíčky
- * 1 čl římského kmínu
- * 1 čl drceného koriandru
- * ½ čl kajenského pepře
- * 1 pl sladké mleté papriky
- * čerstvý koriandr nebo petrželka
- * olivový olej
- * sůl

Alžírská rajčatová polévka s pomerančovou kůrou a pečenými batáty

Tato polévka je spíše fúzí několika různých alžírských receptů. Ovšem kombinace rajčat, batátů a pomeranče je fantastickým spojením, které jsem jinde než v alžírské kuchyni nepotkala.

Polévka je nádherně barevná a velmi efektní jak chuťově, tak vizuálně, proto doporučuji uvařit ji na nějakou oslavu – rozhodně zazáříte.

Je to ohňostroj chutí, je to východ slunce nad saharskou pouští, který chuťové buňky nadšeně vítají. Je to sladkokyselý polibek rajčete a pomeranče, batátové ostrovy rozházené v Rudém moři čekající na své objevení...

Batáty dobře umyjeme, neloupeme. Nakrájíme na kostky, dáme do mísy a dobře promícháme s 1 pl mletého koriandru, solí, trochou chilli a 2 pl olivového oleje. Dáme v jedné vrstvě na pečicí papír na plech a pečeme asi 20 minut na 180 stupňů dozlatova (musí být měkké, ale nesmějí zhnědnout).

Z půlky pomeranče ostrouháme kůru a dáme ji stranou. Pomeranč oloupeme a dužinu nakrájíme na kostky.

V hrnci s tlustým dnem zahřejeme olivový olej a vhodíme celé koření. Po chvíli přidáme na kostičky nakrájenou cibuli a mleté koření, vše opékáme dozlatova.

Přidáme rajčata, cukr, sůl, nakrájený pomeranč, dobře promícháme a necháme vařit pod pokličkou aspoň 30 minut. Poté přidáme půl litru horké vody, pomerančovou kůru a šťávu a podle potřeby dochutíme solí a cukrem. Polévka by měla být sladkokyselá, ale s cukrem to nepřehánějte, budou v tom ještě batáty a ty jsou sladké až až.

Polévku podáváme tak, že do hlubší mísky dáme kopeček uvařeného bulguru, zalijeme jej polévkou a nahoru dáme kousky pečených batátů. Dle přání můžeme ještě ozdobit plátkem pomeranče a lístky čerstvého koriandru.

🕒 40 minut

★ 6–8 porcí

- * 0,5 kg zralých rajčat nakrájených na kostičky (nebo velká plechovka rajčat ve vlastní šťávě)
- * 2 velké cibule
- * 2 malé oranžové batáty
- * 1 bio pomeranč
- * 1 dcl čerstvě vymačkané pomerančové šťávy
- * kousek skořice
- * 2 hřebíčky
- * ½ čl fenýklových semínek
- * 1 čl mletého koriandru plus 1 pl na batáty
- * ¼ čl mletého chilli
- * 1–2 pl hnědého cukru
- * sůl
- * olivový olej
- * uvařený bulgur na podávání